

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА VIII РАЗРЕДА ОСНОВНИХ ШКОЛА

1.

На такмичењу ученика основних школа у знању страног језика учествују ученици VIII разреда основних школа.

Провера, вредновање и рангирање знања и вештина ученика обавља се у складу са:

- Важећим наставним планом и програмом за стране језике
- Стручним упутством Министарства просвете, науке и технолошког развоја о организовању такмичења (бр. 611-00-2339/2014-06 од 22. 12. 2014. године).
- Пропозицијама Друштва за стране језике и књижевности Србије (у даљем тексту Друштво).

2.

Такмичење се организује на добровољној основи. Учешћем на такмичењу, наставник и ученик потврђују да у потпуности прихватају Пропозиције.

3.

За енглески језик се тестирају знања предвиђена програмом за први страни језик, који се учи од првог разреда; право учешћа имају сви ученици, без обзира да ли енглески језик уче од првог или петог разреда.

За све остале језике (немачки, руски, француски, италијански и шпански) тестирају се знања предвиђена програмом за други страни језик, који се учи од петог разреда; право учешћа имају сви ученици, без обзира да ли ове језике уче од петог или првог разреда.

4.

Такмичење у знању страног језика организује се на следећим нивоима: школско, општинско, окружно/градско и републичко.

Право учешћа на такмичењу имају ученици који страни језик уче као наставни предмет у току редовног школовања.

Ученици имају право да се такмиче из два страна језика на школском и општинском такмичењу.

Ученици су у обавези да понесу ђачке књижице ради идентификације на свим нивоима такмичења. Уколико ученик нема са собом идентификациони документ, наставник-пратилац је дужан да писаном и потписаном изјавом гарантује његов идентитет.

5.

Такмичење се организује у школи-домаћину коју одређује Друштво у сарадњи с Министарством просвете и Школским управама.

Организацијом и спровођењем такмичења руководе координатори за сваки страни језик. Координаторе именује Управни одбор Друштва.

Друштво именује ауторе и супервизоре тестова који припремају тестове према посебном Упутству Друштва.

6.

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Школско такмичење је обавезни ниво такмичења, који организује Стручно веће за стране језике школе.

За организацију и реализацију такмичења на нивоу школе одговоран је директор школе у којој се спроводи такмичење.

Списак ученика који се упућују на општинско такмичење оверавају и потписују директор школе и председник Стручног већа страних језика школе. Тестови ученика са школског такмичења чувају се у школи до завршетка свих нивоа такмичења. Координатор Друштва за такмичење ученика има право да затражи на увид примерке тестова ученика који су упућени на општинско такмичење.

На основу резултата школског такмичења најбоље пласирани ученици упућују се на општинско такмичење.

7.

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Општинско такмичење организују општински активни наставника и Стручно веће страних језика школе домаћина. На општинском такмичењу учествују најбоље пласирани ученици са школског такмичења.

За организацију општинског такмичења одговорни су директор и председник Стручног већа страних језика школе у којој се спроводи такмичење.

На општинском нивоу ученици имају право да се такмиче из првог и другог страног језика. Такмичења се одржавају истог дана у истој школи према следећој сатници:

- енглески језик у 10 часова;
- немачки, руски, француски, италијански и шпански у 12 часова.

Уколико избори пласман за следећи ниво такмичења у два страна језика, ученик се опредељује за један, по сопственом избору.

Општинско такмичење реализује се помоћу јединственог теста из области знања о језику (лексичко-граматичка знања), путем структурних вежбања (нпр. комплементационих, трансформационих, конструкционих итд).

Тест за општинско такмичење садржи **40 захтева**. За сваки тачан одговор добија се по један (1) поен. За пласман на виши ниво такмичења (окружно/градско такмичење) потребно је освојити најмање 80% укупног броја поена, тј. најмање 32 поена од максималних 40.

Рангирање на општинском такмичењу врши се на следећи начин:

- 1. место** освајају ученици са 40, 39 и 38 поена.
- 2. место** освајају ученици са 37, 36 и 35 поена.
- 3. место** освајају ученици са 34, 33 и 32 поена.

Време израде теста износи **60 минута**. По окончању израде теста, односно током прегледања тестова, на огласној табли школе или на другом видном месту објављују се тест и решења.

На општинском нивоу такмичења резултате вреднује Комисија коју чине најмање 3 (три) члана именованих од стране општинских актива наставника страних језика.

Уколико на територији општине постоји само једна школа у којој се учи одређени страни језик или из неког другог објективног разлога није могуће формирати комисију за прегледање тестова, тестове са општинског такмичења прегледаће стручна комисија коју именује Друштво и/или Школска управа Министарства просвете.

По објављивању резултата, предметни наставници имају могућност увида у тест својих ученика и подношења жалбе на резултате у року од 1 сата. Комисија је дужна да одговори на жалбу. По истеку рока, Комисија објављује коначне резултате такмичења на огласној табли школе. Резултати се потом, уколико за то постоје техничке могућности, објављују и на интернет страници школе.

Дипломе за освојено 1, 2. и 3. место издаје и оверава школа организатор такмичења.

8.

ОКРУЖНО/ ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Окружно/градско такмичење организују Друштво, у сарадњи с Министарством просвете, науке и технолошког развоја, и Стручно веће страних језика школе у којој се реализује такмичење.

Окружну/градску комисију образују Друштво, организатор такмичења и/или школске управе. Комисију чине наставници одговарајућег страног језика.

Окружно/градско такмичење реализује се помоћу јединственог теста на којем се писменим путем проверавају стечена знања и компетенције, и то:

1. провера разумевања писаног текста
2. провера знања о језику.

Сваки од делова теста је елиминаторног карактера. Ученик мора на сваком од делова теста освојити минимални предвиђени број поена да би могао остварити пласман на ранг листи.

1. Провера разумевања писаног текста

Текст на коме се проверава разумевање садржаја читањем треба да:

- а) буде примерен узрасту ученика,
- б) буде усаглашен с наставним програмом за основну школу,
- в) представља логичку целину и
- в) буде дужине од 350 до 450 речи.

У вези са текстом формулишу се задаци којима се проверава глобално, селективно или детаљно разумевање прочитаног текста

Време предвиђено за израду овог дела теста износи **20 минута**.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **8** (осам) поена. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **6** (шест) поена. Такмичар може бити рангиран само уколико и на другом делу теста освоји минимални предвиђени број поена.

2. Провера знања о језику

Овај део такмичења има за циљ да утврди лексичку и граматичку компетенцију ученика и подразумева препознавање, формирање и употребу језичких структура у контексту. Задаци могу да буду различити: допуњавање, трансформација, конструкција, селекција, елиминација, вишеструки избор и друго, према савременим принципима евалуације знања о језику.

За сваки тачан одговор добија се по један поен.

Времеизраде овог дела теста износи **45 минута**.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **32** (тридесетдва) поена. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **26** (двадесетшест) поена. Такмичар може бити рангиран само уколико је и на првом делу теста освојио минимални предвиђени број поена.

Укупно трајање такмичење на окружном/градском нивоу износи 65 минута.

Да би остварио пласман, ученик на окружном/градском такмичењу мора освојити минималан предвиђен број бодова на сваком од делова теста и минимално **32** поена у укупном збиру, од максималних **40** поена.

Рангирање ученика на градском/окужном такмичењу обавља се према укупном броју освојених поена. Пошто је сваки део теста на такмичењу елиминаторног карактера, рангирају се само такмичари који су остварили пролазност на оба дела теста, и то на следећи начин:

1. место освајају ученици са 40, 39 и 38 поена.

2. место освајају ученици са 37, 36 и 35 поена.

3. место освајају ученици са 34, 33 и 32 поена.

Ученици који имају исти број бодова деле исто место.

За освојено прво, друго и треће место ученици добијају дипломе.

Сви ученици који освоје 1, 2. и 3. место упућују се на републичко такмичење.

Образац дипломе прописује градски /окужни организатор такмичења. Дипломе издаје школа домаћин такмичења, а потписују их и оверавају директор школе и председник комисије.

По објављивању резултата, предметни наставници имају могућност увида у тест и подношења писмене жалбе на резултате у року од 1 сата. Комисија је дужна да писменим путем одговори на жалбу. По истеку рока, Комисија сачињава коначну ранг листу такмичара и записник и објављује коначне резултате такмичења на огласној табли школе. Резултати се потом, уколико за то постоје техничке могућности, објављују и на интернет страници школе.

Копију коначне ранг листе чланови комисије за спровођење такмичења остављају школи – домаћину такмичења .

Школа организатор окружног/ градског такмичења обавезна је да потписану и печатiranу коначну ранг листу са именима такмичара који су се пласирали на републичко такмичење у року од 5 радних дана проследи Школској управи а електронском поштом и Друштву за стране језике и књижевности Србије (dsjksrbija@gmail.com). Комисија такође електронском поштом прослеђује Друштву извештај о одржаном такмичењу. Друштво је дужно да потврди пријем ових докумената.

Школска управа са више округа формира јединствен списак такмичара који су освојили прво, друго и треће место на градском/окужном такмичењу и пласирали се за републичко такмичење.

Заједничка листа за све округе у оквиру Школске управе доставља се координатору Друштва и организатору републичког такмичења.

Школа је дужна да сачува тестове свих пласираних ученика и по потреби их достави на увид координатору такмичења или неком другом **представнику којег** Друштво одреди. Тестови се чувају до завршетка свих нивоа такмичења.

9.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

Републичко такмичење се састоји из два дела:

1. писмени део такмичења
2. усмени део такмичења.

1. ПИСМЕНИ ДЕО ТАКМИЧЕЊА

Писмени део такмичења обухвата:

- 1) проверу разумевања писаног текста
- 2) проверу разумевања говора
- 3) проверу знања о језику.

1) Провера разумевања писаног текста

Разумевање писаног текста проверава се по истим критеријумима као на окружном/градском такмичењу.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **8** поена. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **6** поена.

Време израде задатка износи **20 минута**.

2) Провера разумевања говора

Текст за проверу разумевања говора дужине је од 250 до 350 речи. У вези са текстом поставља се 7 питања са највише 4 понуђена одговора, а од ученика се очекује да заокруже тачан одговор. Питањима се проверава разумевање основног садржаја и појединачних информација из текста.

Пре слушања текста ученици имају могућност да се у року од два минута упознају са питањима која се односе на текст и имају право да их прате и обележавају одговоре током слушања. Од такмичара се не очекује меморисање детаља пошто је тест све време пред њима.

Такмичари слушају два пута текст који чита страни лектор или члан комисије, односно који се емитује са аудио записа. Пауза између два читања износи 30 секунди. Прво читање обавља

се успоренијим, а друго разговорним ритмом. Укупно време трајања овог дела такмичења износи до **15 минута**.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **7 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **5 поена**.

3) Провера знања о језику

Провера знања о језику има исти циљ, садржај и критеријуме као на окружном/градском нивоу.

Време за рад износи 45 минута од момента када сви такмичари добију тест и почну са радом.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **30 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **25 поена**.

Овом провером завршава се писмени део такмичења који укупно траје 80 минута. Сваки део теста на писменом делу такмичења је **елиминаторан**. Такмичар мора остварити минималан број поена на сваком од три дела писмене провере да би био рангиран на листи пред усмени део такмичења.

На овом нивоу такмичења рангирани ученик може да освоји највише **45**, а најмање **36** бодова.

Усменом делу такмичења приступа највише 15 најбоље пласираних ученика из опште категорије и 8 најбоље пласираних ученика из специјалне категорије, према листи рангираних такмичара. Уколико више ученика има исти број поена и пласман на редном месту 15 за општу, односно 8 за специјалну категорију, сви ће бити позвани на усмени део такмичења.

2. УСМЕНИ ДЕО ТАКМИЧЕЊА

Проверу говорне вештине обавља комисија коју чине три члана. Друштво формира комисију за усмени део такмичења из редова лектора-странаца или других компетентних наставника-говорника страног језика.

На усменом делу такмичења такмичар извлачи једну од тема које је припремила комисија, а затим припрема своје излагање у року од максимално 5 минута. Теме се могу односити на широк спектар узрасно примерених ситуација, проблема, чињеница, поставки. Такмичар потом пред комисијом укратко говори о теми. Такмичар се може подстаћи на разговор помоћу питања, илустрација, фотографија, схема и сл. Усмена провера знања траје између **5 и 10 минута**.

На усменом делу такмичења сваки члан комисије вреднује следећа постигнућа:

а) *кохерентност излагања, способност вођења разговора, ситуациону и садржинску примереност*: ученик описује елементе који се односе на задату тему, одговара на једноставна питања из познатих области; изражава слагање или неслагање са другима; даје једноставна обавештења о блиским темама о слично. (максимум 6 поена)

б) *лексичку прецизност*: користи адекватани фонд речи који му омогућава да несметано комуницира о познатим темама. (максимум 6 поена)

в) *граматичку прецизност*: саставља разумљиву и граматички исправну реченицу и правилно користи разноврсне граматичке структуре. (максимум 5 поена)

г) *изговор*: довољно разумљив изговор и интонација који омогућавају успешну комуникацију. (максимум 3 поена)

Сваки члан комисије самостално вреднује елементе говорне вештине такмичара. Коначан број поена на усменом делу представља аритметичку средину збира бодова сва три члана комисије.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **20 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **15 поена**.

На писменом и усменом делу такмичења рангирани такмичари могу укупно да остваре најмање **51** поен, а највише **65** поена.

Ранг листу такмичара након писменог дела такмичења, као и коначну ранг листу формира трочлана Централна комисија (у наставку ЦК) за сваки страни језик појединачно. ЦК чине истакнути и компетентни чланови Друштва. Председник ЦК по правилу је координатор за одређени страни језик. Друштво формира комисију најмање 7 дана пре одржавања такмичења. ЦК одређује наставнике који дежурају у просторијама у којима се одржава такмичење најмање 3 дана пре датума одржавања такмичења и обавештење о томе истиче на интернет страници Друштва, заједно са писменим упутством о правилима за дежурство. ЦК одређује наставнике који прегледају писмене тестове из редова наставника-пратилаца учесника такмичења и активних чланова Друштва.

Рангирање ученика обавља се према укупном броју поена освојеним на писменом и усменом делу такмичења. Такмичари са истим бројем бодова деле исто место.

За освојено прво, друго и треће место такмичари добијају дипломе које издаје Друштво, а потписују министар просвете и председник Друштва.

Организатори такмичења за сваки језик посебно писменим путем достављају Школској управи извештај о резултатима за све нивое такмичења. За републичко такмичење, председник комисије тј. координатор шаље Записник са извештајем о такмичењу Министарству просвете, Сектору за предшколско и основно образовање најкасније пет дана по одржаном такмичењу.

Извештај садржи податке о броју учесника такмичења, месту и времену одржавања такмичења, броју награђених ученика, табеларни приказ резултата (име и презиме ученика, школа, место, укупан број поена) и кратку анализу реализације такмичења.

Резултати такмичења и смотри објављују се на интернет страници Министарства просвете и науке, на интернет страници институције у којој је такмичење одржано или на интернет страници Друштва.

Друштво ће на својој страници сукцесивно или по окончању такмичења објављивати тестове и решења свих нивоа.

10. ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА У СПЕЦИЈАЛНОЈ КАТЕГОРИЈИ

На свим нивоима такмичења кандидати из *специјалне категорије* учествују бивају рангирани по истим правилима као и такмичари из опште категорије, али раде **посебан тест**.

У специјалну категорију спадају:

- такмичари који су годину дана или дуже провели школујући се на страном језику изван наше земље;
- такмичари који су учили страни језик на курсевима у иностранству дуже од три месеца;
- такмичари који похађају наставу страног језика по посебном наставном плану и програму (билингвална настава, огледне школе са већим фондом часова страног језика од оног прописаног наставним планом и програмом за основне школе);
- такмичари којима је један од родитеља или старатеља изворни говорник одговарајућег страног језика.

Приликом пријављивања ученика за такмичење, директор својим потписом и печатом школе гарантује исправност података на основу којих се такмичар сврстава у специјалну категорију. Такмичари који се такмиче у овој категорији дужни су да на сваком сегменту теста поред своје шифре додају и велико слово”С”.

У специјалној категорији се такмичење из немачког, руског, француског, италијанског и шпанског језика одвија према наставним програмима ових језика као првог страног језика.

11. ЖАЛБЕ И ПРИГОВОРИ

Организатори свих нивоа такмичења дужни су да обезбеде Комисију за жалбе и приговоре за сваки језик посебно, а коју чине најмање два члана.

Комисија за жалбе и приговоре је дужна да обезбеди најмање 30 минута, а највише један сат за увид у прегледане тестове, након објављивања прелиминарних резултата такмичења, односно резултата писменог дела испита на републичком такмичењу (пре почетка усменог дела). Тест се даје на увид искључиво предметном наставнику који је довео ученика на такмичење и само наставник има право жалбе Комисији одмах по увиду у тест. Жалба се подноси писменим путем. Комисија је дужна да одмах размотри жалбу **и обавести** подносиоца жалбе о коначној одлуци.

На републичком такмичењу се по објављивању укупних резултата могу поднети искључиво жалбе на резултат усменог дела испита. Жалбе се подnose писаним путем и Комисија на њих одговара у најкраћем могућем року, не дужем од сат времена од тренутка подношења жалбе.

Накнадно поднете жалбе након дана у којем се одржавало такмичење Друштво неће узимати у обзир нити ће на њих одговарати.

Коначна ранг листа на свим нивоима такмичења сачињава се после разматрања жалби и објављује се на огласној табли школе и/или на интернет страници организатора такмичења, Друштва или Министарства просвете.

12. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

Након објављивања коначне ранг листе, наставници могу да преузму тестове својих ученика који се не упућују на виши ниво такмичења. По преузимању тестова наставници немају накнадно право жалбе.

Тестови ученика који су се на градском/окружном такмичењу пласирали за републичко такмичење остају у школи – домаћину такмичења. Тестови са републичког такмичења остају у архиви Друштва до краја текуће школске године (31. августа); тестове може од секретара Друштва преузети искључиво предметни наставник и то најкасније до краја јуна (30. јуна) текуће године.

Оригинали записника чувају се у архиви Друштва до краја текуће школске године (31. августа).

13. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Календаром такмичења, који доноси министар просвете за сваку школску годину утврђује се: наставни предмет, носиоци такмичења, врсте и нивои такмичења и време одржавања такмичења. Уколико до промене датума одржавања такмичења дође након објављивања каледара такмичења и то из разлога који нису у надлежности Друштва, Друштво информацију о томе, као и о сатници и месту одржавања такмичења може објавити на својој интернет страници. Друштво није надлежно за појединачно обавештавање наставника и такмичара, школа или школских управа.

Друштво за стране језике и књижевности Србије, својим годишњим програмом рада планира такмичења и организује их у складу са Календаром и Пропозицијама такмичења.

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

1.

На такмичењу ученика основних школа у знању страног језика учествују ученици IV разреда средњих школа.

Провера, вредновање и рангирање знања и вештина ученика обавља се у складу са:

- Важећим наставним планом и програмом за стране језике гимназија општег смера, (осма, односно дванаеста година учења).
- Стручним упутством Министарства просвете, науке и технолошког развоја о организовању такмичења (бр. 611-00-2339/2014-06 од 22. 12. 2014. године).
- Пропозицијама Друштва за стране језике и књижевности Србије (у даљем тексту Друштво).

2.

Такмичење се организује на добровољној основи. Учешћем на такмичењу, наставник и ученик потврђују да у потпуности прихватају Пропозиције.

3.

За енглески језик се тестирају знања предвиђена програмом за први страни језик, који се учи од првог разреда основне школе (12. година учења); право учешћа имају сви ученици, без обзира да ли енглески језик уче од првог или петог разреда.

За све остале језике (немачки, руски, француски, италијански и шпански) тестирају се знања предвиђена програмом за други страни језик (8. година учења); право учешћа имају сви ученици, без обзира да ли ове језике уче 8 или 12 година.

4.

Такмичење у знању страног језика организује се на следећим нивоима: школско, окружно/градско и републичко.

Право учешћа на такмичењу имају ученици који страни језик уче као наставни предмет у току редовног школовања.

Ученици су у обавези да понесу ђачке књижице ради идентификације на свим нивоима такмичења. Уколико ученик нема са собом идентификациони документ, наставник-пратилац је дужан да писаном и потписаном изјавом гарантује његов идентитет.

5.

Такмичење спроводи школа-домаћин коју одређује Друштво за стране језике и књижевности Србије у сарадњи с Министарством просвете и Школским управама.

Организацијом и спровођењем такмичења руководе координатори за сваки страни језик појединачно. Координаторе именује Управни одбор Друштва за стране језике и књижевности Србије.

Друштво именује ауторе и супервизоре тестова који припремају тестове према посебном Упутству Друштва.

6.

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Школско такмичење је обавезни ниво такмичења, који организује Стручно веће за стране језике школе. Проверавају се и вреднују садржаји предвиђени наставним програмом страних језика за гимназије општег смера.

За организацију и реализацију такмичења на нивоу школе одговоран је директор школе у којој се спроводи такмичење.

Списак ученика који се упућују на окружно/градско такмичење оверавају и потписују директор школе и председник Стручног већа страних језика школе. Тестови ученика са школског такмичења чувају се у школи до завршетка свих нивоа такмичења. Координатор Друштва за такмичење ученика има право да затражи на увид примерке тестова ученика који су упућени на окружно такмичење.

На основу резултата школског такмичења најбоље пласирани ученици упућују се на окружно/градско такмичење.

7.

ОКРУЖНО/ ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Окружно/градско такмичење организују Друштво, у сарадњи с Министарством просвете, науке и технолошког развоја, и Стручно веће страних језика школе у којој се реализује такмичење.

Окружно/градску комисију образују Друштво, организатор такмичења и/или школске управе. Комисију чине наставници одговарајућег страног језика.

Окружно/градско такмичење реализује се помоћу јединственог теста на којем се писменим путем проверавају стечена знања о језику.

Овај тест има за циљ да утврди лексичку и граматичку компетенцију ученика и подразумева препознавање, формирање и употребу језичких структура у контексту. Задаци могу да буду различити: допуњавање, трансформација, конструкција, селекција, елиминација, вишеструки избор и друго, према савременим принципима евалуације знања о језику.

За сваки тачан одговор добија се по један поен.

Време израде теста износи **45 минута**.

На тесту такмичар може освојити највише **40 (четрдесет)** поена. Минималан број поена који такмичар мора освојити на тесту да би могао бити рангиран износи **32 (тридесетдва)** поена.

Рангирање ученика на окупном/градском такмичењу обавља се према броју освојених поена. рангирају се само такмичари који су остварили минималан број поена на тесту, и то на следећи начин:

1. место освајају ученици са 40, 39 и 38 поена.

2. место освајају ученици са 37, 36 и 35 поена.

3. место освајају ученици са 34, 33 и 32 поена.

Ученици који имају исти број бодова деле исто место.

За освојено прво, друго и треће место ученици добијају дипломе.

Сви ученици који освоје 1, 2. и 3. место упућују се на републичко такмичење.

Образац дипломе прописује организатор окружног/градског такмичења. Дипломе издаје школа домаћин такмичења, а потписују их и оверавају директор школе и председник комисије.

По објављивању резултата, предметни наставници имају могућност увида у тест својих ученика и подношења жалбе на резултате у року од 1 сата. Комисија је дужна да одговори на жалбу. По истеку рока, Комисија сачињава коначну ранг листу такмичара и записник и објављује коначне резултате такмичења на огласној табли школе. Резултати се потом, уколико за то постоје техничке могућности, објављују и на интернет страници школе.

Копију коначне ранг листе чланови комисије за спровођење такмичења остављају школи – домаћину такмичења .

Школа организатор окружног/ градског такмичења обавезна је да потписану и печатiranу коначну ранг листу са именима такмичара који су се пласирали на републичко такмичење у року од 5 радних дана проследи Школској управи а електронском поштом и Друштву за стране језике и књижевности Србије (dsjksrbija@gmail.com). Комисија такође електронском поштом прослеђује Друштву извештај о одржаном такмичењу. Друштво је дужно да потврди пријем ових докумената.

Школска управа са више округа формира јединствен списак такмичара који су освојили прво, друго и треће место на градском/окружном такмичењу и пласирали се за републичко такмичење.

Заједничка листа за све округе у оквиру Школске управе доставља се координатору Друштва и организатору републичког такмичења.

Школа је дужна да сачува тестове свих пласираних ученика и по потреби их достави на увид координатору такмичења или неком другом представнику којег Друштво одреди. Тестови се чувају до завршетка свих нивоа такмичења.

8.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

Републичко такмичење се састоји из два дела:

1. писмени део такмичења
2. усмени део такмичења.

1. ПИСМЕНИ ДЕО ТАКМИЧЕЊА

Писмени део такмичења обухвата:

- 1) проверу разумевања писаног текста
- 2) проверу разумевања говора
- 3) проверу знања о језику.

1) Провера разумевања писаног текста

Текст на коме се проверава разумевање прочитаног садржаја треба да:

- А) буде примерен узрасту ученика
- Б) буде усаглашен са наставним програмом за гимназију општег смера или за специјалну категорију са наставним програмом за први језик Филолошке гимназије
- В представља логичку целину
- Г) буде дужине од **400** до **500** речи.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **8 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **6 поена**.

Време израде задатка износи **20 минута**.

2) Провера разумевања говора

Текст за проверу разумевања говора дужине је од **300** до **400** речи. У вези са текстом поставља се 7 питања са највише 4 понуђена одговора, а од ученика се очекује да заокруже тачан одговор. Питањима се проверава разумевање основног садржаја и појединачних информација из текста.

Пре слушања текста ученици имају могућност да се у року од два минута упознају са питањима која се односе на текст и имају право да их прате и бележе одговоре током слушања. Од такмичара се не очекује меморисање детаља пошто је тест све време пред њима.

Такмичари слушају два пута текст који чита страни лектор или члан комисије, без паузе. Прво читање обавља се успоренијим, а друго разговорним ритмом. Може се емитовати и аудио запис текста.

Укупно време трајања овог дела такмичења износи до **15 минута**.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **7 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **5 поена**.

3) Провера знања о језику

Провера знања о језику има исти циљ, садржај и критеријуме као на окружном/градском нивоу.

Време за рад износи **45 минута** од момента када сви такмичари добију тест и почну са радом.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **30 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **25 поена**.

Овом провером завршава се писмени део такмичења који укупно траје 80 минута. Сваки део теста на писменом делу такмичења је елиминаторан. Такмичар мора остварити минималан број поена на сваком од три дела писмене провере да би био рангиран на листи пред усмени део такмичења.

На овом нивоу такмичења рангирани ученик може да освоји највише **45**, а најмање **36** бодова.

Усменом делу такмичења приступа највише 15 најбоље пласираних ученика из опште категорије и 8 најбоље пласираних ученика из специјалне категорије, према листи рангираних такмичара. Уколико више ученика има исти број поена и пласман на редном месту 15 за општу, односно 8 за специјалну категорију, сви ће бити позвани на усмени део такмичења.

2. УСМЕНИ ДЕО ТАКМИЧЕЊА

Проверу говорне вештине обавља комисија коју чине три члана. Друштво формира комисију за усмени део такмичења из редова лектора-странаца или других компетентних наставника-говорника страног језика.

На усменом делу такмичења такмичар извучи једну од тема које је припремила комисија, а затим припрема своје излагање у року од максимално 5 минута. Теме се могу односити на широк спектар узрасно примерених ситуација, проблема, чињеница, поставки. Такмичар потом пред комисијом укратко говори о теми. Такмичар се може подстаћи на разговор помоћу питања, илустрација, фотографија, схема и сл. Усмена провера знања траје између **5 и 10 минута**.

На усменом делу такмичења сваки члан комисије вреднује следећа постигнућа:

а) *примереност и способност вођења разговора*: јасно износи своје мишљење и аргументовано брани своје ставове; проширује тему и развија идеју без веће помоћи саговорника; спонтано учествује у комуникацији. (максимум 6 поена)

б) *лексичку прецизност*: користи разноврстан репертоар речи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно о разноврсним садржајима (максимум 6 поена)

в) *граматичку прецизност*: активно и правилно користи све уобичајене граматичке структуре. (максимум 5 поена)

г) *изговор*: има јасан и правилан изговор и интонацију који му омогућавају течно изражавање (максимум 3 поена)

Сваки члан комисије самостално вреднује елементе говорне вештине такмичара. Коначан број поена на усменом делу представља аритметичку средину збира бодова сва три члана комисије.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **20 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **15 поена**.

На писменом и усменом делу такмичења рангирани такмичари могу укупно да остваре најмање **51** поен, а највише **65** поена.

Ранг листу такмичара након писменог дела такмичења, као и коначну ранг листу формира трочлана Централна комисија (у наставку ЦК) за сваки страни језик појединачно. ЦК чине истакнути и компетентни чланови Друштва. Председник ЦК по правилу је координатор за одређени страни језик. Друштво формира комисију најмање 7 дана пре одржавања такмичења. ЦК одређује наставнике који дежурају у просторијама у којима се одржава такмичење најмање 3 дана пре датума одржавања такмичења и о томе обавештава изабране наставнике и добија њихову

сагласност. Дежурни наставници добијају од Друштва писмено упутство о правилима за дежурство. ЦК одређује наставнике који прегледају писмене тестове из редова наставника-пратилаца учесника такмичења и активних чланова Друштва.

Рангирање ученика обавља се према укупном броју поена освојеним на писменом и усменом делу такмичења. Такмичари са истим бројем бодова деле исто место.

За освојено прво, друго и треће место такмичари добијају дипломе које издаје Друштво, а потписују министар просвете и председник Друштва.

Организатори такмичења за сваки језик посебно писменим путем достављају Школској управи извештај о резултатима за све нивое такмичења. За републичко такмичење, председник комисије тј. координатор шаље Записник са извештајем о такмичењу Министарству просвете, Сектору за предшколско и основно образовање најкасније пет дана по одржаном такмичењу.

Извештај садржи податке о броју учесника такмичења, месту и времену одржавања такмичења, броју награђених ученика, табеларни приказ резултата (име и презиме ученика, школа, место, укупан број поена) и кратку анализу реализације такмичења.

Резултати такмичења и смотри објављују се на интернет страници Министарства просвете и науке, на интернет страници институције у којој је такмичење одржано или на интернет страници Друштва.

Друштво ће на својој страници сукцесивно или по окончању такмичења објављивати тестове и решења свих нивоа.

9. ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА У СПЕЦИЈАЛНОЈ КАТЕГОРИЈИ

На свим нивоима такмичења кандидати из *специјалне категорије* учествују бивају ранжирани по истим пропозицијама као и такмичари из опште категорије, али раде посебан тест.

У специјалну категорију спадају:

- такмичари који су годину дана или дуже провели школујући се на страном језику изван наше земље;
- такмичари који су учили страни језик на курсевима у иностранству дуже од три месеца;
- такмичари који похађају наставу страног језика по посебном наставном плану и програму (билингвална настава, настава првог страног језика у филолошким гимназијама и филолошким одељењима гимназија);
- такмичари којима је један од родитеља или старатеља изворни говорник одговарајућег страног језика.

Приликом пријављивања ученика за такмичење, директор својим потписом и печатом школе гарантује исправност података на основу којих се такмичар сврстава у специјалну категорију. Такмичари који се такмиче у овој категорији дужни су да на сваком сегменту теста поред своје шифре додају и велико слово”С”.

Ученици се у специјалној категорији такмиче према програму првог страног језика филолошких гимназија.

10. ЖАЛБЕ И ПРИГОВОРИ

Организатори свих нивоа такмичења дужни су да обезбеде Комисију за жалбе и приговоре за сваки језик посебно, а коју чине најмање два члана.

Комисија за жалбе и приговоре је дужна да обезбеди најмање 30 минута, а највише један сат за увид у прегледане тестове, након објављивања прелиминарних резултата такмичења, односно резултата писменог дела испита на републичком такмичењу (пре почетка усменог дела). Тест се даје на увид искључиво предметном наставнику који је довео ученика на такмичење и само наставник има право жалбе Комисији одмах по увиду у тест. Жалба се подноси писменим путем. Комисија је дужна да одмах размотри жалбу **и обавести** подносиоца жалбе о коначној одлуци.

На републичком такмичењу се по објављивању укупних резултата могу поднети искључиво жалбе на резултат усменог дела испита. Жалбе се подносе писаним путем и Комисија на њих одговара у најкраћем могућем року, не дужем од сат времена по објављивању резултата.

Накнадно поднете жалбе након дана у којем се одржавало такмичење Друштво неће узимати у обзир нити ће на њих одговарати.

Коначна ранг листа на свим нивоима такмичења сачињава се после разматрања жалби и објављује се на огласној табли школе и/или на интернет страници организатора такмичења, Друштва или Министарства просвете.

11. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

Након објављивања коначне ранг листе, наставници могу да преузму тестове својих ученика који се не упућују на виши ниво такмичења. По преузимању тестова наставници немају накнадно право жалбе.

Тестови ученика који су се на градском/окружном такмичењу пласирали за републичко такмичење остају у школи – домаћину такмичења. Тестови са републичког такмичења

остају у архиви Друштва до краја текуће школске године (31. августа); тестове може од секретара Друштва преузети искључиво предметни наставник и то најкасније до краја јуна (30. јуна) текуће године.

Оригинали записника чувају се у архиви Друштва до краја текуће школске године (31. августа).

12. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Календаром такмичења, који доноси министар просвете за сваку школску годину утврђује се: наставни предмет, носиоци такмичења, врсте и нивои такмичења и време одржавања такмичења. Уколико до промене датума одржавања такмичења дође након објављивања каледара такмичења и то из разлога који нису у надлежности Друштва, Друштво информацију о томе, као и о сатници и месту одржавања такмичења може објавити на својој интернет страници. Друштво није надлежно за појединачно обавештавање наставника и такмичара, школа или школских управа.

Друштво за стране језике и књижевности Србије, својим годишњим програмом рада планира такмичења и организује их у складу са Календаром и Пропозицијама такмичења.

Београд, 6. 02. 2015.

УПРАВА ДРУШТВА